

ŠIAULIŲ STASIO ŠALKAUSKIO GIMNAZIJOS KRIZIŲ VALDYMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Krizių valdymo gimnazijoje tvarkos aprašas (toliau – Tvarkos aprašas) reglamentuoja krizių valdymą Šiaulių Stasio Šalkauskio gimnazijoje (toliau – Gimnazija), krizių valdymo komandos sudarymą, funkcijų paskyrimą, darbo organizavimą ir bendradarbiavimą su Gimnazijos vaiko gerovės komisija (toliau – VGK) bei institucijų bendradarbiavimą krizių valdymo Gimnazijoje metu.

2. Krizių valdymo tikslas:

2.1. užtikrinti, kad krizės įveikimo metu ugdymo procesas Gimnazijoje vyktų įprasta tvarka arba kuo greičiau prie jos grįžtų;

2.2. užtikrinti krizės paveiktiems bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

3. Šiame Tvarkos apraše vartojamos sąvokos:

3.1. krizinė situacija – situacija, kurią lydi didelis nerimas, įtampa, grėsmė, nesaugumas, pavojus, sutrikimas ir kita;

3.2. krizė Gimnazijoje – netikėtas ir/ar pavojingas įvykis, sutrikdantis įprastą bendruomenės ar atskirų jos narių veiklą, emociškai sukrečiantis visą ar didesnę mokyklos bendruomenės dalį. Krizinių situacijų pavyzdžiai: mokinio ar bendruomenės nario savižudybė, kita komplikauta netektis: bendruomenės nario mirtis dėl nelaimingo atsitikimo ar ligos, nelaimingas atsitikimas, susijęs su mirties grėsme mokykloje, susišaudymas mokykloje, gaisras mokykloje, įkaitų paėmimas, bendruomenės nario dingimas ir kita;

3.3. krizės valdymas Gimnazijoje – veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos administracija, VGK ir Pedagoginė psichologinė tarnyba (PPT) siekdama įveikti krizės sukeltas problemas ir teikti bendruomenei veiksmingą pagalbą. Krizių valdymas apima pagalbos organizavimą, Gimnazijos bendruomenės (įskaitant tėvus/ globėjus/ rūpintojus) bei kitų institucijų informavimą, bendravimą su žiniasklaida, pasirūpinimą Gimnazijos bendruomenės narių saugumu ir pan.;

3.4. krizių valdymo Gimnazijoje komanda (Gimnazijos KVK) – Gimnazijoje nuolat veikianti krizių valdymą vykdanči komanda, kurią sudaro administracijos, švietimo pagalbos specialistų, mokytojų atstovai, turintys krizės valdymo gebėjimų;

3.5. savižudybės grėsmė – situacija, kai yra identifikuojamas asmuo, turintis ketinimų nusižudyti;

3.6. savižudybės krizės prevencija – veiksmai, kuriuos atlieka Gimnazijos administracija, švietimo pagalbos specialistai, pasitelkdami kitus narius ir kitų institucijų specialistus, siekiant suteikti reikiamą pagalbą ir užkirsti kelią asmens savižudybei.

II. KRIZIŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS

4. Krizių valdymą Gimnazijoje organizuoja Gimnazijos KVK, kurios sudėtį įsakymu tvirtina Gimnazijos direktorius. Ji bendradarbiauja su Gimnazijos VGK.

5. KVK paskirtis – pasirengti konstruktyviai reaguoti į krizę, o įvykus krizei – koordinuotai ir veiksmingai organizuoti krizės pasekmių įveikimą, užtikrinti krizės paveiktiems Gimnazijos bendruomenės nariams reikiamos pagalbos teikimą.

6. Gimnazijos KVK vadovauja Gimnazijos direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų – direktorių vaduojantis asmuo.

7. Gimnazijos KVK krizės valdyme atlieka šias funkcijas:

7.1. Kartu su Gimnazijos VGK parengia preliminarų krizės valdymo veiksmų planą (toliau – Krizės valdymo veiksmų planas), kuriame numato krizės valdymo veiksmus (priedas);

7.2. Įvykus krizei, konsultuojantis su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju, peržiūri preliminarų Krizės valdymo veiksmų planą, pritaiko

jį esamai krizės situacijai ir įvertina Gimnazijos turimus vidinius psichologinei pagalbai reikalingus resursus, prireikus, iškviečia psichologinės pagalbos teikėją, aptaria esamą krizės situaciją ir tolesnius krizės valdymo veiksmus.

7.3. Pasikeitus aplinkybėms priima sprendimą:

7.3.1. koreguoti Krizės valdymo veiksmų planą;

7.3.2. sustabdyti krizės valdymo veiksmus. Sustabdžius krizės valdymo veiksmus, aptaria krizės valdymo eigą ir numato postvencinius veiksmus.

III. GIMNAZIJS KRIZIŲ VALDYMO KOMANDOS NARIŲ FUNKCIJŲ PASISKIRSTYMAS

8. KVK narių funkcijos:

8.1. Gimnazijos KVK vadovas – Gimnazijos direktorius, jam negalint atlikti savo funkcijų – direktorių vaduojantis asmuo.

8.1.1. vadovauja Gimnazijos KVK darbui;

8.1.2. užtikrina, kad, nesant kuriam nors Gimnazijos KVK nariui, jo funkcijoms krizės valdyme atlikti būtų paskirtas kitas Gimnazijos darbuotojas;

8.1.3. užtikrina, kad Gimnazijos KVK nariams dalyvaujant krizės valdymo veikloje būtų paskirti asmenys jų tiesioginiam darbui dirbti;

8.1.4. rūpinasi, kad KVK nariai ir kiti gimnazijos darbuotojai, paskirti jų funkcijoms krizės valdyme atlikti, įgytų krizės valdymo kompetencijų ir nuolat (ne rečiau kaip kartą per metus po 4 akademinės valandas) tobulintų kvalifikaciją;

8.1.5. inicijuoja KVK posėdžius krizės valdymo klausimams svarstyti. Gimnazijos komandos posėdžiai krizės valdymo organizaciniam klausimams (Gimnazijos komandos narių funkcijoms krizės valdyme pasiskirstyti, preliminariam krizės valdymo veiksmų planui sudaryti, planuoti dalyvauti kvalifikacijos tobulinimo renginiuose, pasidalinti patirtimi ir kita) aptarti organizuojami pagal poreikį, bet ne rečiau kaip 2 kartus per metus;

8.1.6. įvykus krizei, nedelsiant informuoja Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją, prireikus – kitas institucijas (savivaldybės administracijos Vaiko teisių apsaugos skyrių ar kitas);

8.1.7. įvykus krizei, susisiečia su nukentėjusio asmens artimaisiais ir/ar policija, patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko), aptaria su asmens artimaisiais, kokia informacija apie krizę galėtų būti pateikta Gimnazijos bendruomenei (administracijai, mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams));

8.1.8. krizės metu nedelsiant sušaukia ir informuoja apie krizę Gimnazijos KVK;

8.1.9. informuoja Gimnazijos administraciją ir mokytojus apie krizės valdymo organizavimo veiksmus ir pateikia informaciją apie krizę Gimnazijos darbuotojams, užtikrina, kad mokytojai nedelsiant (ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną) vienu metu, mažoms mokinių grupėms (klasėse) praneštų informaciją apie krizę. Esant poreikiui, pateikia informaciją žiniasklaidai;

8.1.10. iškvietus psichologinės pagalbos teikėją (-us), informuoja Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją;

8.1.11. mokinio ir (ar) Gimnazijos darbuotojo netekties atveju pasirūpina, kad jo asmens duomenys būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių ir kita; mirusiojo daiktus perduoda artimiesiems.

8.2. Narys, atsakingas už psichologinės pagalbos organizavimą ir/ar teikimą – Gimnazijos psichologas:

8.2.1. įvykus krizei, vertina situaciją Gimnazijoje (labiausiai krizės paveiktus Gimnazijos bendruomenės narius, bendrą Gimnazijos bendruomenės mikroklimatą, psichologinės pagalbos teikimo poreikį) ir Gimnazijos vidinius resursus, reikalingus psichologinei pagalbai teikti;

8.2.2. bendradarbiaudamas su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija organizuoja psichologinės pagalbos Gimnazijos bendruomenei teikimo priemones (teikėjus, patalpas, laiką);

8.2.3. labiausiai krizės paveiktiems Gimnazijos bendruomenės nariams siūlo psichologinę pagalbą ir/ar teikia informaciją apie psichologinės pagalbos teikėją (-us) ir/ar teikia psichologinę pagalbą Gimnazijos bendruomenės nariams (rengia pokalbius su Gimnazijos bendruomenės nariais, konsultuoja Gimnazijos bendruomenės narius individualiai ar grupėmis).

8.3. Narys, atsakingas už komunikaciją– formaliojo švietimo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėjas:

8.3.1. reguliariai atnaujina Gimnazijos komandos narių ir psichologinės pagalbos teikėjo (-ų) kontaktus ir užtikrina jų prieinamumą Gimnazijos KVK nariams ir bendruomenei;

8.3.2. bendradarbiaudamas su V GK, psichologinės pagalbos teikėju ar Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir Gimnazijos KVK vadovu, parengia informacijos apie krizę tekstą, kuris bus skirtas Gimnazijos bendruomenei, prireikus ir žiniasklaidai, bei pateikia šią informaciją Gimnazijos KVK vadovui;

8.3.3. konsultuoja Gimnazijos KVK vadovą, mokytojus, kaip informuoti apie krizę mokinius ir žiniasklaidą;

8.3.4. paruošia informaciją apie krizę ir praneša mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams);

8.3.5. vertina bendravimo su žiniasklaida efektyvumą.

8.4. Narys, atsakingas už saugumo priemonių organizavimą – ugdymo aprūpinimo skyriaus vedėjas:

8.4.1. esant krizei, susijusiai su realia ar suvokiama grėsme Gimnazijos bendruomenės narių civiliniam saugumui, nedelsiant imasi priemonių, užtikrinančių Gimnazijos bendruomenės narių saugumą, ir informuoja Gimnazijos KVK vadovą, prireikus iškviečia policiją ir/ar priešgaisrinę gelbėjimo tarnybą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

8.4.2. po krizės vertina saugumo priemonių efektyvumą.

8.5. Narys, atsakingas už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą – visuomenės sveikatos specialistas:

8.5.1. esant realiai ar suvokiamai grėsmei Gimnazijos bendruomenės narių sveikatai ir/ar gyvybei, nedelsiant nustato sužeistus Gimnazijos bendruomenės narius, inicijuoja pirmosios medicininės pagalbos teikimą ir informuoja Gimnazijos KVK vadovą, prireikus iškviečia greitąją medicinos pagalbą (bendrosios pagalbos telefonu 112);

8.5.2. rūpinasi, kad krizės atveju būtų priemonių, reikalingų pirmajai medicininei pagalbai suteikti;

8.5.3. numato vietą (-as) Gimnazijoje, kur galėtų būti teikiama pirmoji medicininė pagalba;

8.5.4. po krizės vertina pirmosios pagalbos organizavimo efektyvumą.

9. Esant būtinumui, Gimnazija sudaro sutartį su psichologinės pagalbos teikėju (-ais) dėl Gimnazijos KVK konsultavimo dėl krizės valdymo veiksmų ir psichologinės pagalbos teikimo krizės metu ir informuoja Gimnazijos KVK apie psichologinės pagalbos teikėją (-us).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

10. Su Krizių valdymo gimnazijoje tvarkos aprašu, patvirtintu gimnazijos direktoriaus įsakymu, pedagogai ir kiti darbuotojai supažindinami Mokytojų tarybos posėdžio metu.

11. Gimnazistų tėvai (globėjai, rūpintojai) susipažinti su šiuo Tvarkos aprašu gali gimnazijos internetinėje svetainėje.

KRIZĖS VALDYMO VEIKSMŲ PLANAS

Eil. Nr.	Veiksmas	Atsakingas
1.	Gimnazijos bendruomenės narys, gavęs informaciją apie krizę gimnazijoje, nedelsdamas informuoja KVK vadovą – gimnazijos direktorę Loretą Tamulaitienę. Jai nesant, jos įgaliotą atstovą – direktorių vaduojantį asmenį.	
2.	Gimnazijos KVK vadovas susisieikia su nukentėjusiojo asmens artimaisiais ir/ar policija patikslina krizės faktus (kas, kur ir kada įvyko) ir informaciją, kuri galėtų būti pateikta Gimnazijos bendruomenei.	Direktorė
3.	KVK vadovas nedelsdamas sušaukia KVK posėdį. KVK narių vardai, pavardės, funkcijos krizės valdymo metu: 1. KVK vadovas – Loreta Tamulaitienė, Stasio Šalkauskio gimnazijos direktorė, atlieka funkcijas pagal Krizių valdymo gimnazijoje Tvarkos aprašo 8.1. punktą; 2. Narys – Jolita Krūmienė, psichologė, atsakinga už psichologinės pagalbos organizavimą ir/ar teikimą, atlieka funkcijas pagal Krizių valdymo gimnazijoje Tvarkos aprašo 8.2. punktą; 3. Narys – Jurgita Ribikauskienė, formaliojo švietimo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėja, VGK pirmininkė, atsakinga už komunikaciją, atlieka funkcijas pagal Krizių valdymo gimnazijoje Tvarkos aprašo 8.3. punktą; 4. Narys – Judita Čepauskienė, ugdymo aprūpinimo skyriaus vedėja, atsakinga už civilinę saugą gimnazijoje, atlieka funkcijas pagal Krizių valdymo gimnazijoje Tvarkos aprašo 8.4. punktą; 5. Narys – Agnė Minickaitė, visuomenės sveikatos specialistė, atsakinga už pirmosios medicininės pagalbos organizavimą, atlieka funkcijas pagal Krizių valdymo gimnazijoje Tvarkos aprašo 8.5. punktą.	Direktorė
4.	KVK vadovas informuoja apie krizę Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančią instituciją: Šiaulių m. savivaldybės administracija, švietimo skyrius, Dainutė Dubinienė, tel. 8 41 386471, el. p. dainute.dubiniene@siauliai.lt	Direktorė
5.	Nustatoma labiausiai krizės paveikta (-os) asmenų grupė (-ės).	KVK nariai
6.	Įvertinami turimos psichologinės pagalbos resursai. Jei jų nepakanka, kreipiamasi į psichologinės pagalbos teikėją: Šiaulių Pedagoginę psichologinę tarnybą, Pakalnės g. 6A, Šiauliai, tel.: 8 41 526048. Informuojama Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija: Šiaulių m. savivaldybės administracija, švietimo skyrius, Dainutė Dubinienė, tel. 8 41 386471, el. p. dainute.dubiniene@siauliai.lt	Jolita Krūmienė
7.	Susitariama kokia informacija apie krizę ir jos valdymo veiksmus bus pateikiama atskiroms Gimnazijos bendruomenės grupėms (t. b. informacija kas yra daroma, ką darys Gimnazija, kokia pagalba kam bus teikiama ar kokios priemonės bus įgyvendintos) ir kas tai padarys: <ul style="list-style-type: none"> • Mokiniam – Gitana Kurapkienė, socialinė pedagogė; • tėvams (globėjams, rūpintojams) – Jurgita Ribikauskienė, formaliojo švietimo ir pagalbos mokiniui skyriaus vedėja, VGK pirmininkė; • mokyklos darbuotojams – Jūratė Butkuvienė, direktoriaus pavaduotoja ugdymui; • žiniasklaidai – Silva Maskaliovienė, neformaliojo švietimo skyriaus vedėja. Vieningas informacinis pranešimas turėtų būti perskaitomas ne vėliau kaip kitą ugdymo dieną po įvykusio krizinio įvykio.	Jurgita Ribikauskienė
8.	Sprendžiama apie papildomų civilinės saugos ir/ar greitosios medicinos pagalbos priemonių reikalingumą (policijos ir/ar priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos, greitosios medicinos pagalbos iškvietimą (bendrosios pagalbos telefonu 112).	Judita Čepauskienė

		Agnė Minickaitė
9.	Svarstoma būtinybė informuoti apie krizę kitas įstaigas ar institucijas (pvz., Vaiko teisių apsaugos skyrių, kitas mokyklas, kurias gali paveikti krizė ar kt.) ir bendradarbiauti su jomis organizuojant ar vykdant krizės valdymo veiksmus.	Direktorė
10.	Mirties atveju aptiriamas dalyvavimas laidotuvėse (visi Gimnazijos bendruomenės nariai turi būti informuoti apie laidotuvių laiką ir vietą; laidotuvėse dalyvauja tik norintys nariai).	Jurgita Ribikauskienė
11.	Atsižvelgus į konkrečios krizės aplinkybes ir remiantis KVK posėdžio metu priimtais sprendimais, konsultuojantis su Gimnazijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija ir psichologinės pagalbos teikėju, tikslinamas preliminarus krizės valdymo veiksmų planas.	KVK nariai
12.	Numatoma kito KVK posėdžio vieta ir laikas.	Direktorė
13.	Labiausiai nukentėjusiems asmenims (mokiniam, mokytojams, tėvams (globėjams, rūpintojams)) teikiama psichologinė ir/ar kita pagalba individualiai ar grupėmis.	KVK nariai
14.	Pasirūpinama, kad visiems Gimnazijos bendruomenės nariams būtų prieinama informacija apie psichologinės pagalbos galimybes.	Jolita Krūmienė
15.	Mokinio ar kito bendruomenės nario netekties atveju pasirūpinama, kad jo vardas, pavardė būtų pašalinami iš žurnalų, sąrašų, kompiuterių, pasirūpinama mirusiojo daiktais.	Jūratė Butkuvienė
16.	Gimnazijos KVK reguliariai aptaria krizės valdymo veiksmų eigą, veiksmingumą, prireikus keičia, koreguoja krizės valdymo veiksmų planą.	KVK nariai